

མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁོད་དུ་སྤྱི་མང་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་མཉམ་

ལུགས་གནང་སྟོགས།

མོད་མིའི་མང་གཙོ་རྒྱན་སྟོད་ལག་དེབ།

བོད་ཀྱི་འགྲོ་བའི་མི་ཚེ་བཟུང་ལུགས་ལག་སྟོན་འཕེལ་རྒྱུ་ལེ་གནམ་ལེ།

མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁོད་དུ་སྤྱི་མང་ཚུལ་མཐུན་གྱིས་མཉམ་
 ལུགས་གནང་སྤྲོད་པ། བོད་མིའི་མང་གཙོ་རྒྱུན་སྤྱོད་ལག་དེབ།

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤ ལོར་བོད་ཀྱི་འགོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་དང་མང་གཙོ་འཕེལ་རྒྱས་ལྗེ་
 གནས་ཁང་གིས་འགྲེམ་སྤྲེལ་བྱས།

རྩ་མཚོ།

མང་གཙོ་ནི་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་རམ་བརྒྱད་དེ་སྲིག་
 གཞི་ལྟར་བྲང་བདེན་དང་རང་དབང་གི་སློ་ནས་བདམས་ཐོན་བྱུང་
 བའི་དབུ་ཁྲིད་རྣམ་པས་གཞུང་འཛིན་གནང་བའི་ལམ་ལུགས་འགོ་
 ལ་ཟེར། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁྲོད་དུ་མི་མང་གིས་ཚོགས་པ་འདྲ་
 མིན་ཁག་གི་འོས་གཞིར་བཞག་པ་རྣམས་ལ་འོས་ཤོག་འཕེན་ཏེ་
 གཞུང་འཛིན་གྱ་རྒྱུའི་སྐྱེད་བའང་འབྲུལ་གྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་གཞུང་འཛིན་
 མི་སྣམ་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་ལྟར་ཤུག་ལས་ཡག་པོ་མ་གནང་ན།
 མི་མང་གིས་འོས་འདེམ་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་། འཇུག་མི་རྣམས་
 ལ་སློན་བརྗོད་དང་འཕོ་འཇུག་གཏོང་ཚོགས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་
 བྲང་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་ནི་དོན་གྱི་བདག་པོ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བདག་
 པོ་ངོ་མ་དེ་ཡང་ཡིན་ལ། དབང་ཆ་ཆེ་ཤོས་ནི་མི་མང་ལ་ཡོད། གཞུང་
 བའི་མི་མང་གི་མངོན་འདོད་གཞིར་བརྒྱུད་ནས་བཙུགས་པ་ཞིག་ཡིན།
 དབུས་དང་ས་གནས་རིམ་བའི་བདམས་ཐོན་འཇུག་མིས་མི་མང་གི་

མངོན་འདོད་ལ་ཉན་ཞིབ་དང་། མི་མང་ལ་འགན་འཁུར་བའི་ཐོག་
 བས་དགོས་མཁོ་རྣམས་སྐྱབ་དགོས། མང་གཙོ་ཞི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་
 ཐང་ལ་འགན་ལེན་དང་། གཞི་རྩའི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སློང་ནས་ཚུགས་པ་
 ཞིག་ཡིན། མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་རྩ་ཁྲིམས་ཞི་སྐྱོལ་མེད་
 བའམ་གོང་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པས། རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་སར་མི་
 ཚང་མ་འདྲ་མཉམ་ཡིན།

མང་གཙོ་ཞི་སྐྱོལ་ཚོགས་ཀྱི་མངོན་འདོད་དང་། ཁྲིམས་
 རྒྱུ་དང་བཅས་པ་འཕུས་སྒོ་ཚང་ཞིང་སྒྲོམ་གཞི་བརྟན་ལ་རྩ་ཁྲིམས་
 གཞིར་བརྒྱུད་བར་མ་ཟད། རྩོགས་ཡོངས་ནས་མི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་
 དང་ལས་འགན་ལ་སྤོང་རྒྱས་གསལ་བོ་སློབ་པར་བྱེད་པའི་སྐྱིག་
 འཇུགས་ཤིག་ཡིན། མང་གཙོའི་རྩ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚོགས་
 སྐྱེད་གང་རུང་དབང་གི་འགྲུབ་ཚོད་རང་བཞིན་གྱི་ཚོད་རྒྱུག་ལྡན་ཚོགས་
 འདུམ་སྐྱིག་བྱས་ནས་སྐྱོལ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་འདྲིས་དང་ཆིག་སྐྱིལ་གྱི་
 གནས་བབ་ཡང་རྒྱས་སུ་གཏོང་བྱུང། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་སུ་

མི་མང་གི་ངས་གཞུང་འཛིན་གྱི་ལས་སྐོར་མཉམ་ཞུགས་གནང་རྒྱུ་ལི་
 རོབ་ཐང་ཡོད། ལྷན་ཁང་གོང་འོག་དང་ཡང་སྐོས་ཀྲོས་ཚོགས་ནས་
 གཞུང་གིས་ལས་དོན་སྐྱབ་ཚུགས་ལ་ལྟ་ཞིབ་དང་། ཁྲིམས་སྒྲིག་
 གཏན་འབེབས་བཟོ་དགོས་པ། ཀྲོས་ཚོགས་ནི་ཉེ་དེང་ཚུགས་སུ་མ་
 ལྷང་བར་སྐྱེ་ཚོགས་གྱི་ཆ་ལག་ཡོངས་གྱི་དོ་ཚབ་འཁུལ་མེད་དེ་ཡིན་
 པས། དེས་དགོས་དེས་གྱི་དབང་ཆ་དང་། ཐབས་ལམ་སྤྱད་ནས་མི་
 མང་གི་མངོན་འདོད་སྐྱབ་དགོས་པ་རེད།

མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་གྱི་ཆ་རྒྱུན་གཙོ་བོ་ནི། མི་མང་
 གི་མངོན་འདོད་གཞིར་བཟུང་ནས་བྲང་བདེན་དང་རང་དབང་གིས་
 འོས་བསྐྱུ་གནང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འོས་བསྐྱུ་དེ་ཡང་འདྲ་མཉམ་དང་། ཡོངས་
 ཞུག་རང་བཞིན། རྩི་གསལ་ནང་གསལ། གསང་བའི་ལམ་ནས་འོས་
 བསྐྱུ་འོས་ཐང་འགན་སྲུང་བཅས་བྱས་པ་ཡིན་ན། འོས་འཕེན་མི་
 མང་གིས་ལོ་རྒྱུན་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཚུན་ཁྲིད་དུ་སོ་སོའི་
 འོས་གཞི་སྐྱས་གསང་མེད་བར་རྩི་གསལ་ནང་གསལ་དང་། འདྲ་

མཉམ་གྱི་སྐོ་ནས་འོས་འདེམ་གནང་ཐུབ། དེ་ལྟར་ཡོང་བར་མི་མང་
 ལ་ཆབ་སྲིད་གྱི་ཐོབ་ཐང་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་
 འོས་འཕེན་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། འོས་གཞིའི་ཐོབ་ཐང་། གནས་ཚུལ་
 འཚོལ་བལྟའི་རང་དབང་། འདུ་འཛོམ་རང་དབང་། སླ་བརྗོད་རང་
 དབང་སོགས་གྱི་ཐོབ་ཐང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་ཁག་སྲིག་
 འཛུགས་དང་། ཆབ་སྲིད་གྱི་བྱ་འགུལ་སྐྱེལ་བའི་ཐོབ་ཐང་། ཁག་མེད་
 དུ་མི་རུང་བ་ཞིག་ཡིན།

མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁོད་དུ་ལས་དོན་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་
 ཞིག་ཡིན་རུང་། གཞུང་གིས་དུས་ནས་དུས་སུ་མི་མང་ལ་གསལ་
 བཤད་གྱིས་འགན་འཁུར་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འགན་འཁུར་དེ་ཡང་
 གཞུང་གི་ལས་སྡེར་ཡོད་པ་ཚང་མས་འཁུར་དགོས་པར་མ་ཟད། མི་
 མང་གིས་འོས་འདེམ་བྱུང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཞུང་འཛིན་ལས་
 ཁུངས་ཚང་མར་འགན་ཡོད་པ་ལས་དམིགས་བསལ་སུ་ལའང་མེད།
 འགན་འཁུར་དེའི་ཁོད་དུ་མི་མང་ནས་གཞུང་གི་ལས་དོན་སྐོར་གྱི་

གནས་ཚུལ་འཚོལ་བ་སྐྱ་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་། ཉེ་རིང་སྲོགས་རིས་
 མེད་པར་འཛིན་སྐྱོང་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་ཆ་ལག་བརྒྱུད་ནས་མི་མང་
 གིས་གཞུང་ལ་ཞུ་གཏུག་དང་དཀའ་ངལ་མེལ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཁག་ཚུད་
 ཡོད། རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་མང་གཙོའི་ལས་སྐོར་ཞུགས་དུས། མི་སྐྱེད་
 སྲུ་འདྲ་ཞེས་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་སྲོགས་རིས་མེད་པར་དང་བདེན་གྱིས་
 ལྷངས་འཛིན་གནང་དགོས་པ་མ་གཏོགས། གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་
 མིན་པའི་མི་སྣ་སྲུས་ཀྱང་དེ་ལ་འཛིགས་སྐྱུལ་གྱིས་ཉེན་བརྗོད་དང་ཉེ་
 རིང་གི་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་མི་ཚོག

མང་གཙོའི་ལས་ལུགས་སྲུ་ཆབ་སྲིད་དབང་ཆ་ཅི་འདྲ་ཞེས་
 འོངས་སུ་སྐྱོད་པར་ཁྲིམས་ལུགས་ཁག་ལ་བཙུག་ཞུ་དགོས།
 མང་གཙོའི་ལས་ལུགས་ནང་དུ་སྲིད་དབང་ཆ་བགོས་བྱས་ཡོད་སྟབས།
 གཞུང་དང་བཀའ་སློན་རྣམས་ལས་ཁྲིམས་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ཁྲིམས་ཁང་
 གི་ལས་དོན་ལ་ཐེ་གཏོག་བྱས་མི་ཚོག་དེ་ཡང་འོས་འདེམ་བྱང་བའི་
 རྩོམ་ཚོགས་འཐུས་མི་བརྒྱུད་ནས་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་མདོན་

འདོད་དང་ཅུ་ཁྱིམ་ས། བཅའ་ཁྱིམ་ས་བཅས་ལ་བརྟེ་འཛོག་གཞན་
 དགོས། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁོད་དུ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་
 ལས་དོན་བཀོད་ཁྲབ་དང་སྡོམ་ཅིས་དོ་དམ། ལས་རིམ་དང་སྲིད་བྱས་
 ལག་བསྟར་བྱེད་པར་མ་ཟད་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་ནས་བཅའ་
 ཁྱིམ་ས་བསྐྱར་བཅོས་ཀྱི་ཁྱིམ་ས་འཆར་འདོན་ཚོག་ཡིན་ནའང་བཅའ་
 ཁྱིམ་ས་བསྐྱར་བཅོས་དང་། སྡོམ་ཅིས་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱ། ཁྱིམ་ས་
 གྲིག་གཏན་འབེབས་བྱ་རྒྱའི་འགན་དབང་ལ་སོགས་པ་ནི་སློབ་ཚོགས་
 ཁོ་ནར་ཡོད། སློབ་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བའི་ཁྱིམ་ས་
 གྲིག་ལག་ལེན་བསྟར་སྐབས་ཚོད་གཞི་བྱུང་ཆེ། མཐའ་མའི་ལུ་གཏུག་
 བྱེད་ས་ཁྱིམ་ས་ལུགས་དབང་འཛིན་ལ་ཡོད། གང་ཟག་ཅིག་ལ་ནག་
 ཉེས་བཅུགས་ཆེ། གང་ཟག་དེས་ནག་ཉེས་བསགས་ཡོད་མེད་ཁྱིམ་ས་
 ཁང་ཁོ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་ཚོག་པ་ལས་གཞན་གྱིས་མི་ཚོག་ཁྱིམ་ས་
 ཀྱི་གོ་དོན་ངེ་བཞིན་ཡིན་མིན་དང་། གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་དེ་ཅུ་ཁྱིམ་ས་
 དགོངས་དོན་ཡིན་མིན་ཡང་ཆེས་མཐོའི་ཁྱིམ་ས་ཁང་ནས་ཐག་གཅོད་
 དགོས།

།

ཡོངས་གྲགས་སུ་དབྱས་བོད་མིའི་སྐྱིལ་འཇུགས་སུ་ངོས་
 འཛིན་པའི་བཅན་ཕྱོལ་བོད་གཞུང་ནི་བོད་ཀྱི་བྱང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཁྲིད་
 དུ་ཐེངས་དང་བོད་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་སུ་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པ་
 ཞིག་ཡིན་ཞིང་། དབྱས་བོད་མིའི་སྐྱིལ་འཇུགས་འདི་བཞིན་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་འཕེབས་གནང་བའི་ཁྲིམས་
 ལུགས་གཙོ་བོ་སྟེ་ཅ་ཁྲིམས་གཞིར་བཟུང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་
 བྱི་ཡོད། དེར་བཅན་ཕྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཞེས་འབོད་ཅིང་།
 དེ་ནི་ཟེན་གྱིས་ཚོགས་ཚུང་ནས་ཟེན་གྱིས་བཏབ་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༡ ལོར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འཕེབས་
 གནང་བ་ཞིག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་རྒྱལ་བ་
 རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ནས་ཁོང་གི་ཆབ་སྲིད་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྐུ་དབང་
 ཚང་མ་བཅན་ཕྱོལ་མི་མང་གིས་ཐད་ཀར་འོས་འདེམ་བྱས་པའི་དབྱ་
 ཁྲིད་ནས་ལ་ཅིས་སྐྱོད་གནང་བ་བརྒྱུད་དེ་བཅན་ཕྱོལ་བོད་མིའི་མང་
 གཙོའི་ལམ་སྲོལ་སུ་བརྟན་ཆགས་པ་དང་། མི་མང་ནས་ཐད་ཀར་
 འོས་འདེམ་གནང་བའི་སྲིད་སྐྱོང་ནི། ཆབ་སྲིད་དབྱ་ཁྲིད་ཅིག་ཡིན་

བའི་ཆ་ནས་བོད་དོན་འཐབ་ཚོད་རྒྱན་སྐྱོད་གནང་བར་གནད་འགག་
 ཅིག་ཆགས་ཡོད། དེར་གི་ཆར་བཅན་གྱོལ་བོད་མིའི་སླིག་འཇུགས་
 འདི་བཞིན་མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་དང་། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚོན་
 གསུམ་སོགས་མང་གཙོའི་ཆ་ལག་ཚང་བའི་མང་གཙོའི་ལས་ལུགས་
 ཅིལ་པོ་ཞིག་ཏུ་གྱུབ་ཅིང་། མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་ནི། ཁྲིམས་བཟོ་
 ལྷན་ཚོགས་དང་ཁྲིམས་ལུགས་དབང་འཛིན། འཛིན་སྐྱོད་བཀའ་ཤག་
 བཅས་ལ་ངོས་འཛིན།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མིའི་ལས་
 །ལུན་ལོ་ལྗེ་ཡིན། འཛམ་གླིང་ཤར་ཏུ་བ་གང་སར་ཁ་འབྱོར་དུ་གནས་
 བའི་བཅན་གྱོལ་བོད་མི་ཚོ་གནས་ལུལ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཁྲིམས་
 རྒྱུག་ལོག་ཏུ་གནས་སྡོད་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། བོད་མིའི་མང་གཙོའི་ལས་
 ལུགས་ནང་ཐད་ཀར་རམ་གནས་ལུལ་སོ་སོའི་འཐུས་མི་བརྒྱད་ནས་
 ཡར་རྒྱས་གཏོང་གྱོགས་ཀྱི་བསམ་འཆར་དང་། ཁྲིམས་ལུགས་གསར་
 བཟོ་སོགས་མང་གཙོའི་ཁེ་དབང་ཆ་ཚང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད།

མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཅ་ཁྲིམས་གཙོ་
 བོ་ཡིན་ཁར། སོ་སོའི་སྤྲིག་འཇུགས་ཚུང་ཚུང་ཁོ་ནར་བལྟས་ནས་
 མ་བཟང་པར་མང་ཚོགས་ནང་མཉམ་ཞུགས་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེར་
 བཟོང་། མི་མང་མཉམ་ཞུགས་གནང་རྒྱ་ནི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་
 ཀྱི་མང་དོ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན། དེས་མང་གཙོའི་རྣམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གྲུབ་
 ཡོད། མང་ཚོགས་ཀྱིས་གཞུང་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་བརྒྱན་
 སྲོད་བྱེད་པ་དང་། སོ་སོའི་འགོ་ཁྲིད་དང་སྐྱེ་ཆབ་མི་སྣས་ལས་དོན་
 བྱེད་སྲོགས་ལ་ལྟ་ཞིབ། དེ་བཞིན་བསམ་ཚུལ་བརྗོད་པའི་འགན་དབང་
 ཡོད། མཉམ་ཞུགས་ཀྱི་ནང་དུ་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་འོས་ཤོག་འཕེན་
 པ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དངོས་འབྲེལ་དགོས་མཁོའི་གནད་དོན་ཁག་
 ལ་གོ་བསྐྱེད་དང་། ཚོགས་འདུར་ཞུགས་པ། མི་སྐྱེར་དང་དང་ལྷངས་
 སྤྲིག་འཇུགས་ཁག་གི་ནང་དུ་ཞུགས་པ། མདོར་ན་གཞུང་གི་ལས་
 དོན་འཇུག་ཤོར་ཕྱིན་པ་ཁག་ལ་རྣམ་འགྲུར་སྟོན་ཆེད་དོ་ཚོལ་བུ་རྒྱ་
 སོགས་ཚུད་ཡོད། འོན་ཀྱང་གོང་གསལ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་

ལྟར་མཉམ་ཞུགས་བྱ་རྒྱུ་དེ་དག་ཚང་མ་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་དང་
 མཐུན་གྱི་ཡོད་མེད་ལ་མ་བལྟས་པར་འཆེ་མེད་ཞི་བ་དང་། ཁྲིམས་
 དང་མཐུན་པ། སྡེ་ཚན་གཞན་དང་གང་ཟག་སྐྱེར་བཅས་ཀྱི་དགོངས་
 ཚུལ་ལ་བཟོད་བསྐྱབ་བྱ་རྒྱུ་བཅས་ནི་ཉ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

འདི་ག་ལྟེ་གནས་ཁང་ནས་འགྲེམ་སྤེལ་བྱས་པའི་བོད་མིའི་
 མང་གཙོའི་སྐོར་གྱི་རྒྱུན་སྡོད་ལག་དེབ་འདིའི་ནང་དུ་བཅཅ་བྱོལ་བོད་
 མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་སྲུ་གསལ་བའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། ལས་
 འགན་ཁག་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་ཁག་གཞིར་བཟུང་
 སྟེ་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁོད་དུ་མི་མང་ཚང་མ་མཉམ་ཞུགས་
 གནང་དགོས་པའི་གལ་ཆེའི་རང་བཞིན་ཁག་ཀྱང་གསལ་སྟོན་བྱས་
 ཡོད་ལ། ང་ཚོའི་རེ་འདུན་གཙོ་བོ་ཡང་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་སྐོར་གྱི་
 རྒྱུན་སྡོད་ལག་དེབ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོའི་
 རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཁག་གཉིས་ཉོགས་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད། བོད་མི་
 རྣམས་ཀྱིས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་འདི་བཞིན་དེ་ཡོད་ལས་ལྟག་

”

བའི་འགན་འཁུར་བ་དང་བཞེན་དང་སྤྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཡོང་ཐབས་
 གྱི་འོས་འགན་འོས་འཛིན་གནང་སྲུབ་རྒྱ་དེ་ཡིན།

བཅན་ཕྱོད་འཛོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས།

མང་གཙོ་ཞེས་པ་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྐྱོད་བའི་ལམ་
 ལུགས་ཤིག་ཡིན་གྱི་སྤྱི་དབང་གཞི་གཙོ་བོ་ཞིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་
 གཙོ་བོ་ལམ་ལུགས་ཁོང་དུ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་སྐྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་མི་
 མང་གི་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། སྤྱི་གཞི་ཁྲིམས་རྒྱུ་སྐྱོད་།
 གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཚོད་འཛིན་གྱི་ཡོད་ལ། ཁྲིམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་
 ཡུལ་མི་ཚང་མ་འདྲ་མཉམ་ཡིན། ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་སྐྱུར་འོག་ཏུ་ཡོད་
 བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གཞུང་འཛིན་མི་སྣ་ནི་གོང་ན་མེད་བའི་མཛོ་
 ལོས་དེ་མ་ཡིན་པར་ཁོང་ཚོར་ནམ་ཞར་དུ་ཅ་འཛིན་ཁྲིམས་ཡིག་
 གིས་སྐྱེས་འཛིན་གྱི་ཡོད། སྐྱེས་འཛིན་དེ་ལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་
 སྐྱུར་ཞེས་ཟེད། ཅ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སྤོགས་མང་པོ་ཞིག་ནས་ཁྲིམས་ཀྱི་
 དབང་སྐྱུར་ལ་སྲུང་སྐྱོབ་གྱི་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་ནི་བཅན་ཕྱོད་

བོད་མིའི་ཁྲིམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙུང་ལཱིན་ནམ་གོང་ན་མེད་པའི་ཙུང་
 ལཱིན་ཁྲིམས་ཡིག་ཅིག་ཡིན། ཙུང་ལཱིན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆབ་སྲིད་
 ལཱིན་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཙུང་ལཱིན་དེའི་ནང་དུ་ལཱིན་སྐྱོང་དབང་ཆ་
 དང་། ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་ལཱིན་བཅས་
 ཀྱི་དབང་ཆ་ཆ་བཤོས་གསལ་པོར་གནང་སྟེ་གཏན་འབེབས་བྱས་
 ཡོད། དེས་མི་མང་ལ་ངེས་པར་དུ་འཕྲོ་འོས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཁག་
 འགན་སྲུང་བྱས་ཡོད།

མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁོད་དུ་ང་ཚོས་འོས་འདེམ་བྱས་
 པའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱིས་ང་ཚོའི་གཞུང་ལ་ལཱིན་སྐྱོང་གནང་གི་ཡོད་པས།
 ཁོང་ཚོར་དབང་ཆ་མང་པོ་ཡོད་ཅིང་། ལྷན་པས་རེར་ཁོ་ཚོས་དབང་ཆ་
 ལོག་སྐྱོད་ཀྱང་བྱ་སྲིད་པ་རེད། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནང་དུ་ལྷན་པས་
 རེར་དབང་ལུགས་ཆེ་བའི་སྡེ་ཚན་གྱིས་ལུགས་ཚུང་བའི་སྡེ་
 ཚན་དང་སྐྱེར་པ་ཁག་ལ་དབང་ཆ་ལོག་པར་སྐྱོད་བཏང་སྲིད། དཔེ་
 མཚོན་ལྟ་བུ་ཞིག་ཞུས་ན། དབང་ལཱིན་ས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་

གིས་སྐྱེར་གྱི་གནད་དོན་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཆ་ལོག་སྡོད་བྱས་
 བས་རང་གི་སྐྱེ་སྐྱུང་ལ་བསྐྱུལ་ཏེ་བྲིས་མཆེས་ལ་རྒྱུ་རྗེག་གཏོང་དུ་
 བཅུག་པ་དང་། ཉེན་རྩོག་པར་ཉེས་ཅན་པ་དེ་འཛིན་བཟུང་མི་ཚོག་
 པའི་བཀའ་བྲུབ་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་རེད། དེར་རྟེན་བཅའ་བྲིས་སྲིད་
 མི་མང་གི་ཁེ་དབང་ཉེན་སྲུང་བྱེད་ཐུབ།

དགོས་མེད་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་ལས་སྐྱོབ་ཆེད་གནས་
 སྐབས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ལ་གཞིགས་པའི་སྤྲིག་གཞི་རི་སྟེང་ཅིག་དགོས་
 ཀྱི་ཡོད། མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ནང་དུ་མི་མང་ཁྲིད་སྲིད་དོན་
 ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་ཆབ་སྲིད་ལ་མི་དགའ་བ་ཡོང་ཚོག་ལ། གཞན་
 ཡང་མང་ཚོགས་ནང་དུ་རྣམ་པ་གཞན་གྱི་དོ་བོའི་ཐོག་ནས་བྱུང་པའི་
 གཞུང་དེ་རང་ཉིད་ལ་རན་པར་ཡང་མཐོང་ཚོག་ཡང་མང་ཚོགས་
 ཁྲིད་སྲིད་ལག་ལ་ལམ་ལུགས་སྲིད་དབང་སྐྱེར་གཙོད་པར་རྒྱབ་
 སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོང་སྲིད། སྤྱིར་ཅ་བྲིས་ཁག་ཚང་མའི་ནང་
 དུ་བྲིས་སྲིད་ལ་སྤྲིད་དུས་སྐབས་སོ་སོར་དབུགས་པའི་བསམ་སྒྲོེ་

གཏོང་སྤྱོད་པ་དང་ལྷ་སྐྱབ་ཤེས་སྐྱབ་པར་མ་ཟད། ཅ་ཁྲིམས་ཞི་ཕུགས་
 རྒྱུ་རིང་པོར་རྒྱུན་གནས་སྐྱབ་པར་དམིགས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། ཅ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་དུ་དུས་སྐབས་གང་དེའི་གནས་བབ་དང་གནས་སྐབས་
 རྟོགས་སྐྱབ། ཡིན་ནའང་ཐོད་མེད་བཅའ་ཁྲིམས་ཞི་ཅ་ཁྲིམས་དང་ཡེ་
 བས་མི་འབྲ་བར། དེ་ལ་ཞིབ་ཏུ་དབྱེད་པ་ཡིན་ན། བཅོན་ཕྱོལ་ཐོད་
 མེད་བཅའ་ཁྲིམས་ཞི་གསལ་གསལ་གཞི་རིམ་ཅ་འཛིན་ཁག་ལས་
 སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡིན།

- རྩོན་སླེང་གི་ནང་དུ་ཐོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོག་མ་གཉའ་ཁྲི་བཅོན་པོ་
 བས་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༡ བར་གྱི་བརྒྱུད་རིམ་མདོར་བསྟན་གྱི་ཚུལ་དུ་
 བཞོན་ཡོད།
- ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱུ་སླེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་ཐོད་དང་ཐོད་
 མེད་མགོན་སྐྱབས་དང་མཚོན་ཉུགས་ཡིན་པ།
- འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་བ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་རང་དབང་དང་
 སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན། ཚོས་སྲིད་བྱུང་འབྲེལ། མང་གཙོ། དུལ་

མིའི་སྲིད་སྐྱོད་བཅས་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་ཡོད།

- མང་གཙོའི་ཀ་བ་གསུམ་དང་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་གསུམ་སོགས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་སུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཆ་ཚང་ཚུད་ཡོད།
- གཞན་ཡང་དེའི་ནང་དུ་མི་མང་གི་བདག་དབང་།
- གཞི་རྩའི་ཐོབ་ཐང་།
- རྩ་བའི་ལམ་སྟོན།
- འཛིག་རྟེན་ཀྱན་སྲབ་ཀྱི་རིན་ཐང་ལ་ལྟ་བུ།
- མང་གཙོ་མཉམ་འབྲེལ་ལམ་ལུགས།
- འཛིག་ཞིབ་རང་དབང་བཅས་སོགས་ཚུད་ཡོད།

གཞི་ཚུལ་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་།

མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ནང་དུ་གང་ཟག་མི་དེ་དོ་དེར་གཞི་
 ཚུལ་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོད་ལ། ཐོབ་ཐང་དེ་དག་གཞུང་གིས་
 ཅེས་ཀྱང་འཕྲོག་མི་ཚོག་ཅིང་དེ་ལ་གཞུང་ནས་སྤྱད་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས།
 མི་མང་ལ་གཞི་ཚུལ་ཐོབ་ཐང་དེ་དག་མེད་པ་ཡིན་ན། མི་མང་རང་
 འོས་ཀྱི་རྒྱུ་སྐྱོབ་ས་གོང་འཕེལ་གཏོང་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད། མི་མང་གི་
 གཞི་ཚུལ་ཐོབ་ཐང་དེ་དག་ནི་སྤྱི་རབ་ཏུ་གི་ཐོབ་ཐང་གཞན་ཁག་དང་
 མི་འདྲ་སྟེ། གཞི་ཚུལ་ཐོབ་ཐང་ནི་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་ཅ་ཆགས་ཡོད་
 ལ། དེས་ཅ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་མི་མང་གི་ཁེ་དབང་སྤྱད་སྐྱོབ་དང་
 འགན་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ག་ནང་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་ཅ་ཁྲིམས་
 ལ་ཡིན་པའི་ཁྲིམས་སྒྲིག་གཞན་ཁག་གིས་ཀྱང་མི་མང་གི་གཞི་ཚུལ་
 ཐོབ་ཐང་ལ་ཡིན་པའི་ཐོབ་ཐང་གཞན་ཁག་སྤྱད་སྐྱོབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
 ཐོབ་ཐང་འདི་རིགས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་འཛིན་དང་འགན་
 སྤྱད་སྐྱོབ་ཡོད། ཡིན་ནའང་མི་མང་གིས་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་ཐོབ་ཐང་
 འདི་རིགས་ཡོངས་སུ་སྐྱོད་པར་མི་མང་གཞན་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་བཅས་

ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་བཟུང་བྱེད་པའི་འགན་ཡོད། བཅའ་ཁྲིམས་གཞིར་
 འཛིན་པའི་གཞི་རྒྱུ་རྩའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྟེན་ནས་གཞུང་གིས་དབང་ཤེད་
 གང་འདོད་དུ་སྐྱོད་པ་ལས་སྤྱང་སྐྱོབ་བྱེད་ཅིང་། གཞི་རྒྱུ་རྩའི་ཐོབ་ཐང་
 གིས་གཞུང་སྐྱེད་གང་རུང་གི་ཁ་གཏད་དུ་མི་མང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་
 འགན་སྤྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བཅའ་ཁྲིམས་འོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ནང་དུ་གཞི་རྒྱུ་རྩའི་ཐོབ་
 ཐང་ཁག་འཁོད་པ་གསལ་གསལ།

བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༩ པའི་ནང་དུ་ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་
 སར་མི་ཚང་མ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་པའི་སྐོར་ལ། ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་དུ་
 ཐོད་མི་ཚང་མ་འདྲ་མཉམ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱུག་པོ་དང་སྤྱང་པོའི་དབྱེ་བ་
 མེད། དེ་བཞིན་གོ་གནས་མཐོ་དམན་དང་། ཐོ་དང་མོ། རྒྱད་ཡིག
 ཚོས་སྤྱུགས། རིགས་དང་རུས། གྲ་བ་དང་མི་སྐྱུ། སྤྱེས་ལུལ། སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་འབྲུང་ལུངས་གང་ཡིན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པ། གཞན་ཡང་
 དེའི་ནང་དུ་མ་གསལ་བའི་གནས་སྤངས་གཞན་དག་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་

ནས་དབྱེ་འབྲེད་མེད་པར་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལེའུ་གཉེས་པའི་ནང་
གསལ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཁག་ལ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཚོགས་ཅེས་འཁོད་ཡོད།
ཐོབ་ཐང་འདི་དག་གི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི། ཁྲིམས་ཀྱིས་
དབང་རྒྱུར་འོག་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་དན་ཉགས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན།

བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་ ༡༠ པའི་ནང་དུ་ཚོས་དད་རང་
དབང་སྐོར་འཁོད་དོན། ཁྲིམས་ཀྱི་མདུན་སར་ཚོས་ལུགས་ཁག་ཚང་
མའི་མཚན་གནས་གདན་ཐོབ་འདྲ་མཉམ་ཡིན། བོད་པ་མི་རེ་རྩ་རེར་
ཚོས་ལུགས་གང་ཞིག་ལ་དད་བ་བྱེད་དང་མི་བྱེད་སོ་སོའི་རང་དབང་
ཡིན་པ་དང་། ཚོས་ལུགས་གང་ལ་ཡང་དད་བ་མ་བྱེད་ནའང་སོ་སོའི་
རང་དབང་ཡིན། དེ་བཞིན་དུ་བོད་པ་མང་པོ་ཞིག་མཉམ་འཇོམས་
ཀྱིས་ཚོས་བྱེད་བ་དང་སོ་སོ་ཁེར་རྒྱུར་གིས་ཚོས་བྱེད་བ་བཅས་ལའང་
རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཡོད། བོད་པ་མི་རེ་རྩ་རེར་རྣམ་དཔྱོད་དང་
བསམ་སློབ་གཏོང་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་སྤྱི་མཚུངས་
ལྟར་ཡོད། ཚོས་འཆད་བ་དང་སྤེལ་བ། ཚོས་སྐོར་ལུགས་བ། ཚོ་ག་

སྐྱུལ་པ་བཅས་ཀྱི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་མངོན་གསལ་དུ་རྩྭ་ཤོད།

བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༡༡ པའི་ནང་དུ། ཁྲིམས་སྒྲིག་
 ཁག་གཞིར་བརྒྱང་རང་ཉིད་ནས་བྱས་ཉེས་བསགས་ཉེ་འོས་བསྐྱེད་
 ཐོབ་ཐང་བྲལ་བ་ལུང། དེ་མིན་རང་ལོ་༡༩ ཡིལ་པོར་སོན་པ་ཡན་གྱི་
 བོད་མི་ཚང་མར་འོས་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། ཁྲིམས་སྒྲིག་ཁག་
 གཞིར་བརྒྱང་རང་ཉིད་ནས་བྱས་ཉེས་བསགས་ཉེ་འོས་གཞིར་ཞུགས་
 པའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པའམ་བྲལ་བ་ལུང། དེ་མིན་རང་ལོ་༣༥ ཡིལ་པོར་
 ལོན་པའི་བོད་མི་ཚང་མར་འོས་གཞིར་ཞུགས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད།
 ཅེས་འཁོད་འདུག

བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༡༣ པའི་ནང་དུ་གོང་དུ་མ་གསལ་
 པའི་གཞི་རྒྱུ་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་གཞན་གྱི་སྐོར་འཁོད་དོན།
 བོད་མིའི་འཕུལ་སྤྱུགས་ཀྱི་ཅ་དོན་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་སན་གྱི་ཆེད་
 དུ་ཁྲིམས་སྤྱུགས་གང་རུང་གི་འོག་ཏུ་བཀག་འགོག་བྱེད་དགོས་པ་
 དང་། ལས་བྱེད་སོ་སོའི་ལས་ཡུན་རིང་ལོར་འཛོལ་གྱིས་སྤྱི་འཐུས་

ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་ཀྱིས་བཀག་སྡོམ་
བྱས་པ་ལྟར། དེ་མིན་པོད་མི་ཚང་མར་གཞུགས་འཁོད་ཀྱི་རང་དབང་
དང་ཐོབ་ཐང་ཁག་ཡོད།

- སོ་སའི་ལུས་སློབ་དང་འདོད་དབང་། མཁར་དབང་བཅས་ཀྱི་
ཐོབ་ཐང་།
- སྤྲ་བརྗོད་དམ་གཏམ་བརྗོད་ཀྱི་རང་དབང་།
- ས་གནས་གང་སར་ཁྲིམས་མཐུན་ཐོག་འགྲོ་འོང་རང་དབང་།
- གསར་ཤོག་དང་དུས་དེབ། ཚོམ་ཡིག་དཔར་འགྲེམ་དང་། ལྷབ་
སྤེལ་བྱ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་དང་རང་དབང་ཡོད།
- གོ་མཚོན་མེད་པར་ཞི་བའི་ཚོགས་འདུའམ་འདུ་ཚོགས་བྱ་རྒྱུའི་
རང་དབང་ཡོད།
- ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཞུ་གཏུག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་མཐུན་རྒྱུན་མེད་

རིགས་ལ་སྐྱེ་མེད་ཁྲིམས་ཚུངས་དང་སྐྱད་སྐྱུར་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་ཐོབ་
 ཐང་།

- བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཚང་མར་ཚོས་དང་རིག་གནས། དཔལ་འབྱོར།
 མཉམ་འབྲེལ། ཁེ་ལས་སྤྱི་མཐུན་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་ཁག་འཇུགས་
 པ་དང་ཚོགས་ལྷན་ཚོགས་པའི་ཐོབ་ཐང་།
- སོ་སའི་ཤེས་ཚད་དང་འཚམ་པའི་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་སྤྲིག་
 འཇུགས་ཀྱི་ཁྲབ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ནང་ལས་རིགས་གང་
 ཅུང་གི་ནང་འཇུག་ལྷན་གྲུ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་།
- གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སའི་ཁྲིམས་དང་མཐུན་པའི་འཚོ་
 ཐབས་ལས་རིགས་དང་ཁེ་ལས། ས་ཁང་ཉོ་ཚོང་། དེ་བཞིན་
 ལས་རིགས་གཞན་གཉེར་པའི་ཐོབ་ཐང་།
- ལྷ་གྲུ་རང་ལོ་༡༤ མན་གྱི་བྱིས་པར་ངལ་ཚོལ་ལ་ལྷན་མི་
 དགོས་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད།

བོད་ཀྱི་ཡུལ་མིའི་ལས་འགན།

བཅན་ཤོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱི་དོན་ཚན་༡༣ ནང་
 ཏུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མིའི་ལས་འགན་ཁག་འཁོད་ཅིང་། དོན་ཚན་འདིའི་
 ནང་གི་ལས་འགན་ཁག་ནི་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་སྐྱབ་དགོས་པའི་ལས་
 འགན་ཡིན་པ་གཤམ་གསལ།

༡༽ བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཚང་མས་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་ལ་ཡིད་ཆེས་
 ལྡོག་གཏད་བྱེད་པ།

༢༽ དེ་བཞིན་ཏུ་བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཚང་མས་བཅའ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་
 ལུགས་ཁག་ལ་ལྡོག་བརྟན་འགྲུང་མེད་ཀྱིས་བཅི་བཀུར་དང་ལག་ལེན་
 བསྟར་བ།

༣༽ བོད་ཀྱི་ཡུལ་མི་ཚང་མས་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་
 ལ་རང་རང་སོ་སོའི་འཁོས་འབབ་ལ་གཞིག་སྟེ་འབད་བཅོལ་བྱ་གྲ།

༧༽ ཁྲིམས་ལུགས་གཏན་འབེབས་གཞིར་བཟུང་གིས་དཔྱ་ཁལ་
སྐྱབ་འབྲུལ་ལུ་དགོས་པ།

༨༽ རོད་མིའི་སྐྱིག་འཇུགས་དང་། མང་ཚོགས་ལ་ངོ་འཇགས་ཀྱི་དབང་
འཕྲད་སྐབས་ཁྲིམས་ཀྱིས་བསྐྱར་བའི་ལས་འགན་ཁག་བསྐྱབ་དགོས་
པ་བཅས་སོ།།

གཞི་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་དང་ལས་འགན་དབང་གི་འབྲེལ་བ།

ཐོབ་ཐང་ནི་མི་མང་པོའི་གཅིག་ལ་གཅིག་བརྟེན་དང་
འབྲེལ་བའི་ཁྲིམས་སྲོལ་ཞིག་ཡིན། ཐོབ་ཐང་གིས་ཁྲིམས་སྲོལ་ལ་
བརྟེན་ནས་གཞུང་མང་དང་ཚོགས་པ་གང་རུང་གི་བྱ་སྲོལ་དམ་པ་
བཀག་སྲོལ་དང་འགན་སྲུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། སྤྱི་ཐོ་ཞིག་ལ་
རང་ཉིད་ཀྱི་སྲོག་འཚོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་སྟབས། སྤྱི་ཐོ་གཞན་གྱིས་
གང་ཟག་དེའི་སྲོག་འཚོག་པའི་ཐོབ་ཐང་མེད། ཐོབ་ཐང་དེ་དག་ནི་
གང་ཟག་སྐྱེད་སོ་སོའི་རྣམ་དཔྱོད་ལ་བསྟན་པའི་བརྒྱུད་ལམ་ཡིན་

སྒྲུབས། གོང་གསལ་ཐོབ་ཐང་དེ་དག་མང་གཙོའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་
 ཚོགས་ཚང་མར་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱི་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཁག་
 དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན།

ཡིན་ནའང་གང་ཟག་དེས་ལས་འགན་ངེ་བཞིན་འབྲེལ་བ་
 ཡིན་ན་ཐོབ་ཐང་དེ་ཡང་མིང་དོན་མཚུངས་པ་ཞིག་ཆགས་ངེས། སྤྱིར་
 ལས་འགན་ཞེས་པ་ནི་སྤྱི་བོ་ཞིག་གི་དགོས་འདུན་དང་དེ་འདུན་གཞིར་
 བརྩུང་གིས་སྐྱབ་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། པ་མས་རང་གི་
 རྒྱ་བྱ་གཉེར་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ལས་འགན་ཡོད་པ་དང་། རྐྱེད་ཀྱིས་རང་
 གི་པ་མར་བདག་སྐྱོང་བྱེད་པའི་འགན་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། དགོ་ཆུན་
 གྱིས་དགོ་སྤྱུག་ལ་ཤེས་ཡོན་སློབ་གསོ་སློད་པའི་འགན་ཡོད་པ་ལྟ་
 བུ་རེད། དོན་དངོས་སུ་ཐོབ་ཐང་དང་ལས་འགན་གཉིས་ནི་གཅིག་
 ལ་གཅིག་བརྟེན་ལྷ་བུ་སྟེ། ཤིང་རྩའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་ལྷ་བུ་རེད། ཐོབ་
 ཐང་ལེན་ཤེས་ན་ལས་འགན་ཡང་འབྲུང་ཤེས་དགོས། ཐོབ་ཐང་ནི་
 པ་རོལ་བོས་ང་ཚོའི་དོན་དག་སྐྱབ་པར་ང་ཚོར་ཡང་པ་རོལ་བོའི་ལས་

དོན་སྐྱེལ་པའི་ལས་འགན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་དགོས། བ་རོལ་བོའི་ཐོབ་
 ཐང་ལ་བཅི་བཀུར་བྱེད་བ་བརྒྱད་དེ། འགན་ཁུར་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཡང་
 འདྲ་མཉམ་ཡོང་གི་ཡོད་ལ། ལས་འགན་གྱི་རྣམ་པའི་ཁྲོད་དུ་འགན་
 འཁུར་གྱིས་ཐོབ་ཐང་ལ་རམ་འདེགས་བྱེད་བ་ཡིན། ང་ཚོས་འཕྲོད་
 བཞེན་ལྟ་སྦྱོང་དང་སྦྱེལ་འདེན་སྦྱིག་ཆས་ལ་སོགས་གཞུང་གི་མཐུན་
 རྒྱུན་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་བ་ལྟར། ང་ཚོར་བ་རོལ་བོར་
 ཡང་ཁེ་ཕན་དེ་དག་གཅིག་མཚུངས་སུ་འཐོབ་ཏུ་འཇུག་སྐྱུའི་ལས་
 འགན་ཡོད། ང་ཚོས་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཐོབ་
 ཐང་ཡོད་བ་ལྟར་དུ། ང་ཚོས་བ་རོལ་བོར་གཞོན་སྦྱོར་བཟོ་བའམ་
 ཐོབ་ཐང་ལོག་སྦྱོད་མི་བྱེད་པའི་ལས་འགན་ཡང་ཡོད།

གཞུང་གི་ངོས་ནས་མི་སྐྱེར་རེ་རེར་ངེས་བར་དུ་ཡོད་འོས་
 པའི་ཐོབ་ཐང་ཁག་ལ་ཁག་ཐེག་བྱས་བ་དང་དུས་མཚུངས་སུ། མི་
 སྐྱེར་རེ་རེར་སྐྱུན་ལོང་གི་བདེ་དོན་མཐོར་འདེགས་གཏོང་བའི་འགན་
 ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། ང་ལ་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་

ལྟར། ང་ལ་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་འོས་གཞི་འདེམ་པའི་ལས་འགན་
 ཡང་ཡོད་པ་རེད། ངས་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་སྐབས་སུ་སྟོགས་སྟངས་
 གི་བསམ་སྒྲུབ་སྐྱེལ་མི་ཚོགས་པར་མ་བཟོ། མི་རིགས་དཀར་ཅན་དང་
 དབྱལ་སྤྱུག་རིགས་རྩལ་དང་ཚོས་ལུགས་དབྱེ་འབྱེད་དང་། དེའི་
 ལུགས་སྐྱོན་ཐེབས་སུ་འཇུག་མི་རུང་། གཞུང་གི་འོས་ཅན་པའི་ཚོལ་
 ཐང་ལོངས་སུ་སྟོན་རྒྱུ་འགན་སྲུང་བྱེད་པ་ལྟར། ངའི་ལས་འགན་
 གཙོ་བོ་ནི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གིས་གཞུང་ལ་ཞབས་ཏུ་སྐྱབས་སྐྱོད་
 རེད། གཞུང་གིས་ང་ཚོར་འགན་སྲུང་བྱེད་པ་ལྟར་དུ། ང་ཚོའི་ལས་
 འགན་གཙོ་བོ་ཡང་དུས་རྒྱུན་དུ་ཁྲིམས་སྒྲིག་གཏན་འབེབས་གནང་
 པ་ལྟར། གཞུང་ལ་དབྱེ་ཁུལ་སྐྱབས་འཇམ་དང་ཡིད་ཆེས་སློབ་གཏན་བྱ་
 རྒྱུ་དེ་རེད།

དེར་རྟེན། ཐོབ་ཐང་དང་ལས་འགན་གཉིས་པའི་ཚུན་གཅིག་
 ལ་གཅིག་བརྟེན་ཡིན་པས། དེ་གཉིས་ཁ་ཁ་སོ་སོར་དབྱེ་རྒྱ་མེད་པ་
 བྱི་ཏུ་ཅང་གསལ་ལ་སོ་ཡིན་པ་རེད། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་ཞིག་གིས་རང་ཉིང་

ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གཅིག་ལ་སྲུ་བརླུང་ནས་གཞན་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རས་སྲུ་བོར་
 བ་ཡིན་ན། མི་སྐྱེར་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་གནས་རྒྱ་ཁག་པོ་རེད།

མང་གཙོ་འི་ལམ་ལུགས་ནང་དུ་མི་མང་མཉམ་ཞུགས་དགོས་
 ཤིང་གལ་ཚེ་འི་རང་བཞིན།

མི་མང་ལ་གཞུང་གིས་ལས་དོན་སྐྱབ་སྐྱོགས་ལ་བསམ་
 འཆར་འདོན་པའི་ཐོབ་ཐང་དང་ལས་འགན་ཡོད་པར་མ་ཟད། མི་མང་
 གིས་མ་སྐྱལ་དང་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དཔུ་ཁལ་འབྲུལ་བ་དང་། ཁལ་
 དཔུལ་དེ་དག་པེད་སྐྱོད་རི་ལྟར་གྲེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཤེས་རྟོགས་གྲེད་
 པའི་ཐོབ་ཐང་ཡོད། གལ་ཏེ་མི་མང་མཉམ་ཞུགས་མ་གནང་བ་ཡིན་
 བ། གཞུང་གིས་མི་མང་གི་བསམ་འཆར་ལ་ཉན་ཞིབ་མི་གནང་བར་
 ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱ་སྲིད་པས། དེའི་མཐུག་འབྲས་ལ་བརྟེན་ནས་
 གཞུང་གི་ལས་དོན་སྐྱབ་སྐྱོགས་དང་། གསལ་བཤད་སྤྱི་གསལ་ནང་
 གསལ་ཞིག་ཡོང་གི་མེད་པར་མ་ཟད། དབང་ཆ་ལོག་སྐྱོད་ཀྱི་ཉེར་
 ལན་དུ་འགྱུར་སྲིད། དེས་ན་རང་གཞུང་གི་ལས་སྐྱོར་མཉམ་ཞུགས་

དང་ཐག་གཅོད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་འདོན་པའི་ཐབས་ལམ་ཁག་ནི་
གཤམ་གསལ།

- འོས་བསྐྱའི་སྐབས་སུ་འོས་ཤོག་འཕེན་པའི་ཚོབ་ཐང་ལེན་ཐུབ་
པ།
- ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་པ།
- ཚུལ་མཐུན་དང་རྒྱ་མཚོན་ལྡན་པའི་ཚོག་ནས་རམ་སྟོན་ཁྲིམ་
སྐྱོང་གོ་སློབ་དང་དེ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ།
- ཡིག་ངག་གཉེས་ཀྱི་ཚོག་ནས་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་སྲིད་
སྐྱོང་། བཀའ་ཚོན་ལ་སྐྱོན་གནད་གང་ཡོད་དུས་ཚོག་སོ་སོར་
སྟོན་སེང་ཞུ་ཐུབ་པ།
- ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་མཁན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའམ་
གཞུང་གི་མཚོ་རིམ་འགོ་ཁྲིད་ཁག་ལ་སྐབས་ཚོག་སོ་སོར་ཞུ་
གཏུག་བྱེད་ཐུབ་པ།

- མང་ཚོགས་ནང་ལ་དངོས་བདེན་ངེ་ཡིན་ཁྱད་སྲུང་སྲུང་དང་བཅས་
པའི་བསམ་འཆར་ཡིག་ཆ་འགྲེམ་སྒྲིལ་བྱེད་ཐུབ་པ།
- འོས་བསྐྱའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དུ་ས་གནས་སུ་གཞན་དོན་གང་
ཞེག་ཁྱབ་སྤེལ་འགོ་གི་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆར་ལྷ་སློག་དང་། གཞན་
ཡང་འི་མེ་འི་ར་དང་ངོ་དེབ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་
དུ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་དགུག་གཞིའི་རིགས་མ་ཡིན་པ་
དངོས་བདེན་གང་ཡིན་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་འཆར་འདོན་པ།
- འབྲེལ་ཡོད་དང་སྐབས་བབས་ཀྱི་གཞུང་དང་གཞུང་འབྲེལ་མིན་
པའི་ཚོགས་པ་སྤྱིད་སྤུག་དང་། སྤྱིག་འཇུགས་ཁག་ལ་མི་མང་
གི་སློན་བརྗོད་ལྷུ་འབྲུལ་བྱེད་པ་ཁག་དངོས་བདེན་གང་ཡིན་
ཏོག་ཞེས་ནན་པོ་བྱ་དགོས་པ་བཅས་སོ།།

འོས་བསྐྱའི་སྐབས་སུ་འོས་ཤོག་འཕེན་པ་དང་། དབྱུས་
སའི་འོས་བསྐྱའམ་ཁང་ནས་དྲང་པོ་མ་བྱས་པའི་ཁྱད་སྲུང་འཕེར་གནས་

ཚུལ་ཐོན་ཚོ། ལྷ་ཡིག་འབྲུལ་བ་གཉིས་ནི་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་གི་
 བྱ་རིམ་ནང་དུ་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཤམ་འགངས་ཚེ་
 འོས་ཤིག་ཡིན།

འོས་འདེམ།

བཅན་སྐྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་གི་ནང་དུ་རང་ལོ་༡༩
 ཟེན་བའམ་དེ་ཡན་གི་བོད་མི་ཚང་མས་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་གསང་
 བའི་སྐོ་ནས་འོས་ཤོག་འཕེན་ཚོག་པའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲད་ཡོད། འོས་
 བསྐྱེད་ནང་ཆ་ཤས་ལེན་རྒྱ་ནི་ཡུལ་མི་ཞིག་གི་ཐོབ་ཐང་ཅམ་དུ་མ་
 ཟད་ལས་འགན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་པ་རེད། བཅན་སྐྱོལ་བོད་མིའི་མང་
 གཅོའི་སྐོམ་གཞིའི་ནང་དུ་འོས་ཤོག་འཕེན་རྒྱ་དང་འོས་གཞིའི་ནང་
 ལྷགས་རྒྱ་ནི་གཞི་རིམ་གི་ཐོབ་ཐང་ནང་དུ་བཞག་ཡོད། གཤམ་ཉེ་མི་
 མང་གིས་སོ་སོའི་འོས་བསྐྱེད་ཐོབ་ཐང་ལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན།
 བོད་མིའི་མང་གཅོའི་གསོན་ལྷགས་ལ་ཉེན་ཁ་འཕྲད་སྲིད། དེའི་
 ལྷབས་གིས་འོས་བསྐྱེད་སྐབས་སུ་དེབ་སྐྱེལ་བྱེད་ལུབ་པ་ཅམ་མ་

ཡིན་པར་འོས་བསྟུན་ནང་ཆ་ཤིས་ལེན་སྲུང་རྒྱ་གཡེ་ཆེ་བར་མ་ཟད།
 གཞན་དག་ལའང་དེ་ལྟའི་ཚོལ་ཐང་ལེན་དགོས་པའི་བསྟུན་སྲུང་གཞན་
 དགོས། གཡེ་ཉེ་སོ་སོའི་འོས་བསྟུན་ཚོལ་ཐང་སྤང་མེད་དུ་བཏང་བ་
 ཡིན་ན། དེས་མང་གཙོའི་དགོས་བ་རྒྱ་མཚན་ལ་དོ་སྟོན་འགྲོ་གི་རེད་
 ལ། སྐབས་རེར་འོས་འཕེན་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་འོས་ཤོག་མ་རྒྱགས་
 བའང་། འོས་ཤོག་གཅིག་གིས་ཁྱད་བར་ཆེན་པོ་འགྲོ་གི་མ་རེད་
 བསམ་ངེས། གཡེ་ཉེ་ལྟ་ཚུལ་དེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་མི་མང་པོ་ཞིག་གི་
 ལྟ་ཚུལ་དུ་གྱུར་ནས་མི་མང་འབྲུམ་སྤག་གམ་དུང་སྤུར་མང་པོས་འོས་
 ཤོག་མ་རྒྱགས་བ་ཡིན་ན། འོས་བསྟུན་སྤོམས་ཡོང་སྲུང་ཀྱི་ཡོད་
 བ་མ་རེད། མོ་སོའི་འོས་ཤོག་འཕེན་བར་ངེས་བར་དུ་འོས་གཞི་ཡག་
 ཤོས་ཤིག་རག་དགོས་པའི་ངེས་བ་མེད་དེ། དེ་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགྲོ་
 ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་འོས་བསྟུན་ལས་རིམ་སྐབས་
 ལྷ་སོ་སོར་ཚོལ་ཐང་ཡོད་པ་དེ་སྤང་མེད་དུ་གཏོང་མི་རུང་། རྒྱ་མཚན་
 བོ། དེས་འོས་འཚམ་མིན་པའི་འོས་མི་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ཁ་འཕྲོལ་བའི་
 ལོ་སྐབས་སྤོད་སྤིད་ཅིང་། མཐར་འཇོག་སྤོང་ཆགས་ཚུད་མ་ཡོང་

བའི་སྐྱོད་གྲུང་ནི་འོས་འཕེན་པའི་འཕུས་ཤོར་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་
 བ་ཡིན། འོས་འཕེན་བྱ་རྒྱུ་ནི་མི་མང་གིས་གཞུང་ལ་མངོན་འདོད་
 ལྷོན་པའི་བརྒྱུད་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན། འོས་བསྐྱའི་ལས་རིམ་ཁོད་དུ་མི་
 མང་ཚང་མས་འོས་འཚམ་གྱི་འོས་གཞི་བདམས་ནས་ལས་དོན་གལ་
 ཚེན་ནས་གལ་ཚེའི་རིགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ལེན་པའི་བསམ་བཞུད་ཀྱི་གོ་
 གྲུབ་སྤྱད་ཡོད། སྤྱིར་འོས་བསྐྱའི་གྲུབ་འབྲས་ནི་སྤོན་དཔག་དཀའ་
 བ་ཞིག་རེད་ཀྱང་། སོ་སོའི་འོས་ཤོག་མ་ལྷགས་པ་ཡིན་ན། དེས་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་མངོན་འདོད་དེ་གཞུང་གིས་ཉན་ཞིབ་བྱེད་པའི་གོ་གྲུབ་
 འཕུས་ཤོར་དུ་བཏང་བ་རེད།

ལྷ་གཏུག

འདིར་ལྷ་གཏུག་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ནི། ལས་དོན་ཐག་གཅོད་
 ཀྱི་དབང་ཆ་འཛིན་མཁན་མི་སྐྱེར་རམ་ཚོགས་པ་གང་རུང་ལ་མི་མང་
 གི་མངོན་འདོད་ནན་སྐྱལ་དང་ཕྱགས་སྤོན་ཐབས་ཤིག་དང་མི་
 སྐྱེར་རམ་ཚོགས་པ་གང་དེས་གནད་དོན་གང་ཞིག་འགྲིག་མེན་དང་

ལག་བསྟར་དགོས་མིན་ཐད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་ཐབས་ཤིག་ཡིན་པ་
 དེ། ཚོགས་པ་དང་མི་སྐྱེར་གང་ཡིན་ཡང་གཞུང་གིས་ལས་དོན་
 ཐག་གཅོད་གནང་ཚུགས་མ་འགྲིག་པར་གཞིགས་ན། དེ་ལ་ཐད་ཀར་
 འུགས་རྒྱུ་སློད་ཐུབ་པའི་ཞུ་གཏུག་གནང་ཚོག་ལས་དོན་དེའི་ཁྲོད་
 དུ་ཁྲིད་དང་ཁྲིད་ཀྱི་ཚོགས་པས་ལས་དོན་དེ་ལ་མི་མང་གི་རམ་
 འདེགས་ཞུ་རྒྱ་དང་། མཉམ་འབྲེལ་གནང་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་དེ། ཁྲིད་
 ཀྱིས་རོགས་འདེགས་ཞུ་ས་ནི་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་མཁན་ནམ།
 དབང་འཛིན་མི་སྣ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཡིན་པ་དེ། དེར་བརྟེན་ཁྲིད་ཀྱིས་
 ཐད་ཀར་དབང་ཆ་མེད་པ་དང་། འུགས་རྒྱུ་མེད་པའི་མི་མང་གི་
 མདོན་འདོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་ཐབས་སུ་ལས་དོན་ལག་བསྟར་གནང་
 མཁན་དབང་འཛིན་པ་ཚོར་ཞུ་གཏུག་གནང་ཚོག་ དབང་འཛིན་མི་
 སྣའི་འཇུག་ཤོར་ལ་འུགས་རྒྱུ་སློད་ཐབས་སུ་ཞུ་གཏུག་གནང་དགོས་
 པ་དེ། དཔེར་ན།

- ས་མ་རྣམས་ནས་སློབ་གྲུའི་འཛིན་སྐྱོང་མི་སྣར་དགོ་སྲུག་རྣམས་

ལ་བདག་སྐྱོང་ཡག་ཤོ་གནང་དགོས་པའི་ལྷ་གཏུག་དང་། ལུང་
 མེད་གྱི་ཐོབ་ཐང་དོན་གཉེར་གནང་མཁན་མི་སྐྱེར་རམ་ཚོགས་
 པ་གང་ལུང་གིས་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་མཁན་ཚོར་ནང་
 འཛིང་གི་ཁྲོད་དུ་གཞོན་འཆེ་ཐོག་མཁན་ལ་སྤྱང་སྐྱོབ་ཡོང་ཆེད་
 ལྷ་ཚོད་༡༩ རིང་ལ་འགྲེལ་གཏུག་ཁ་བར་གྱི་སྤྱད་ལམ་རིན་
 མེད་དུ་འཐེན་དགོས་པའི་ལྷ་གཏུག

- མི་མང་གིས་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མིར་མི་མང་ཚང་མར་གཞི་
 རིམ་ཤེས་ཡོན་རིན་མེད་དུ་འཐོབ་དགོས་པའི་ལྷ་གཏུག
- ཚོགས་པ་ཁག་གིས་གཞུང་གི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་། མིན་ལུས་
 གཏན་འབེབས་གནང་ཚུགས་མ་འགྲིག་ན། དབུས་གཞུང་གི་
 འགོ་ཁྲིད་དང་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་རྒྱོན། རྒྱི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་
 གྱི་རྒྱན་ལས་རྣམ་པར་ལྷ་གཏུག་གནང་རྒྱ་སོགས་རེད།

ཁྲིད་གྱིས་དམིགས་འབེན་དུ་བརྒྱང་བའི་ལས་དོན་ཐག་

གཙོད་བྱེད་མཁལ་དང་། ལས་དོན་ལག་ལེན་བསྟར་མཁལ་གཉིས་
 བེ། བྱིད་ཀྱི་ལྷ་གཏུག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁལ་དང་། ལ་གཏང་
 གཙོག་མཁལ་སྤྱོད་ལུགས་ཁག་གཉིས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ལྷ་ཡིག་འབྲུལ་བ་དང་ལས་འབྲུལ་སྤེལ་བ་སོགས་དབང་
 འཛིན་མི་སྣུར་ལྷ་གཏུག་གནང་སྤྱོད་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་མི་འདྲ་བ་མང་
 བོ་ཡོད་ཅིང་། ལྷ་གཏུག་གི་ལས་འབྲུལ་མི་འདྲ་བ་ཚང་མ་སྤྱོད་ལུགས་
 གཙོག་ཏུ་བསྟར་ནས་བྱས་པ་འཛོན་སྤྱོད་པའི་ཐབས་ལམ་སྤོང་རྒྱ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལྷ་གཏུག་ལས་འབྲུལ་མ་སྤེལ་སྤོན་ལ་ཐབས་ཤེས་
 གང་ལེགས་འདོན་རྒྱ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཐབས་ཤེས་དེ་ཡང་
 རིགས་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཚོགས་སྟེ། ༡། རང་ལོགས་སུ་ལྷ་གཏུག་དང་།
 ༢། ལྷ་ལོགས་སུ་ལྷ་གཏུག་གནང་རྒྱ་དེ་རེད།

ནང་ལོགས་སུ་ལྷ་གཏུག་གནང་སྤོགས་གསལ་གསལ།

- ལྷོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་ས་གནས་འགོ་བྱིད་སོགས་ལས་

དོན་ཐག་གཅོད་གནང་མཁན་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་
 བ།

- གཞུང་གི་ལས་བྱེད་དང་། ཚོགས་ཚུང་། ལས་དོན་ལག་བསྟར་
 གནང་མཁན་ཚོར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤོང་བྱེད་བ།
- ལྷ་གཏུག་བྱེད་མཁན་ཚོགས་པ་དང་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་བྱེད་
 མཁན་དབང་གོས་མོལ་བྱེད་བ།
- གཞུང་གི་འགོ་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ནས་སོ་སོའི་གནས་སྟངས་
 སྐོར་གྱི་ལྷ་ཡིག་འབྲི་བ།
- འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་ཚུང་ཁག་ལ་སྟན་ལུ་འབྲུལ་བ།
- ད་ཡོད་གནས་སྟངས་སྐོར་མི་མང་དང་ལྷན་དུ་གོ་བསྟུར་བྱེད་
 བ། དེ་ཡང་དཔེར་ན། སྤྱི་ཚོགས་བྱེད་སྐོའི་སྐབས་ཀྱི་སྤྲ་རྗེས་
 གང་རུང་དུ་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པ་བཅས་རེད།

གཤམ་ཉེ་ནང་ལོགས་ལུ་གཏུག་གིས་མཉན་ལུ་མ་ཚོན་པ་ཡིན་ན། རྗེད་
 གྱིས་ཕྱི་ལོགས་སུ་ལུ་གཏུག་གནང་བ་བརྒྱུད་དེ། རྗེད་རང་གི་ཚོད་
 རྗེད་ལ་སྤང་ལས་ལྷག་པའི་རྒྱུ་སྐྱོར་ཡོང་ཐབས་སུ་གཞེན་སྐྱེལ་
 གནང་ཚོགས་སྟེ། དཔེར་ན།

- གསར་འགོད་པར་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་བྱེད་པ་དང་།
 གསར་ཁང་གི་ཚོམ་སྒྲིག་པར་བྱུག་འབྲང། གསར་འགོད་གསལ་
 བསྐྱབས་སྟེལ་བ། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལས་དུ་གཏམ་སྒྲིང་བྱེད་
 བ།
- མི་སྣེར་དང་ཚོགས་པ་གཞན་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱེད་བ།
- ལུ་ཡིག་འབྲུལ་བའི་ལས་འགུལ་སྟེལ་བ།
- མཐུན་ཕྱོགས་མཉམ་འབྲེལ་དང་རམ་སྟོན་ཁྲིམ་སྐོར་གྱི་ལས་
 འགུལ་སྟེལ་བ་བཅས་སོ།།

ལྷ་གཏུག་གི་ཐབས་ལམ།

གཤམ་གསལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཁག་བརྒྱད་ནས་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷ་གཏུག་
གནང་ཐུབ།

- སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱད་ལམ་ལྷ་གཏུག་མ་བྲས་སྡོན་ལ་ཁྱེད་རང་གི་
གནས་སྐབས་སམ་ཚེད་སློང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོང་ཐབས་སུ་མི་མང་
ལ་གཞེན་སྐྱེལ་གྱིད་རྒྱ་ལྷོ་ཉ་ཅང་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་
དང་། དེར་གྱི་བརྗོད་འཕྲིན་དུས་རབས་ནང་ཁྱེད་ཀྱིས་ལི་མེ་ལིར་
དང་རོ་དེབ་སོགས་སྤྱི་ཚོགས་བརྒྱད་ལམ་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་འཚོལ་
ཐུབ།
- ཚོགས་འདུ་ཁྱེད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔོན་གནས་སྐབས་སྐྱོར་
ལ་གདོང་དང་གདོང་ལྷག་ནས་མང་ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་ཚོགས་
འདུ་འཚོགས་ཚོགས། ས་རོལ་བོའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཕར་བཅར་
བལམ་ཚུར་ཚོགས་འདུར་གདན་ལྷོ་གྱེད་པ། རྒྱབ་དུ་ཚོགས་

འདུའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་གསལ་བཤད་དང་ལས་འཆར་ངོ་
སློང་གནང་བ། ཚོགས་འདུའི་གྲུབ་འབྲས་ཟིན་ཐོར་འགོད་པ།

- ལྷ་ཡིག་འབྲི་བམ་ ལྷ་ཡིག་གམ་སློབ་འཕྲིན། འཕྲིན་ཐུང་བསྐྱར་
བ་བཅས་ནི་ལྷ་གཏུག་གི་ཐབས་ལམ་ལས་སྤྲོ་ཤོས་ཡིན་མོད།
འོན་ཀྱང་ཕན་བྱས་ཆེན་པོ་འཕྲོན་མི་ཐུབ་པས། ལྷ་ཡིག་ཁག་
ཤུལ་རྗེས། ཉན་རྒྱུན་དུ་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་གནང་མཁན་ཚོ་
ཚོགས་འདུར་གདན་ལྷོ་གནང་འོས།

- དུལ་ངོས་རྟོག་ཞིབ་མཁན་གཉེ་འོས་འཚམ་ཡིན་ན་ལས་དོན་ཐག་
གཅོད་གནང་མཁན་གདན་ལྷོ་བྱས་ནས་དུལ་ངོས་སུ་རྟོག་ཞིབ་
གནང་ཚོགས་སྟེ། དཔེར་ན། འབྲེལ་ཡོད་མི་སྣ་ཡོང་ནས་སློབ་
གྲུའི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ལ་གཟིགས་ཞིབ་གནང་བ་ལྟ་
བུའོ།

- མྱེར་འབྲེལ་སྐྱེད་མོལ་མཁན་གསོལ་ཇའི་བར་གསེང་སྐྱབས་སུ་ལས་
དོན་ཐག་གཅོད་གནང་མཁན་དང་། གོས་ཚོགས་འདུས་མིར་

གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཁྲོམ་མོལ་བརྒྱུད་ནས། རང་ཉིད་དོ་སྐྱོད་དང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་རེས་བྱེད་པ།

- སྐྱེད་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་འདུ་གོ་སྐྱེག་བྱས་ནས་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་གནང་མཁན་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གསལ་བཤད་གནང་བ།
- ཁྲོམ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་མཉམ་ཚོགས་ཚོགས་འཚོགས་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་ཡོད་སོ་སོར་ཞུ་སྟེན་སྲུང་བྱས་ཏེ་ཉན་ཞེས་དགོས་པའི་ཞུ་འཛོད་བྱེད་པ།
- ཞུ་ཡིག་མཉམ་སྲུང་བྱས་ཀྱི་ཚེད་སྐྱེད་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཀྱབ་སྐྱོར་ཚོབ་བཤག་གསལ་སྟོན་བྱས་ཚོག་ལ། ཞུ་ཡིག་བརྒྱུད་ནས་ཁྲིད་ཀྱིས་མི་མང་གི་ས་ཡིག་བསྐྱུ་རྒྱུ་བྱས་ཚོག་མི་སྐྱེད་དང་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་ཁྲིད་ཀྱི་ཞུ་དོན་ལ་བདེན་པ་ཡོད་ན་ཞུ་ཡིག་ལ་ཀྱབ་སྐྱོར་གི་མིང་རྟགས་འགོད་དེས།

- ལྷོག་འཕྲིན་དང་སྐྱུར་འཕྲིན་ལྷོག་སྐྱུར་། ཁ་བར་སོགས་གཏོང་
 བ། མི་མང་ནས་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་གནང་མཁན་ལ་ཞལ་
 བར་གང་མང་འབྲུལ་བར་མ་ཟད། ལྷོག་འཕྲིན་དང་སྐྱུར་འཕྲིན།
 དཕྲིན་སྐྱུར་སོགས་ཀྱང་གཏོང་མིད། ཁ་བར་སྐྱུར་ལམ་བརྒྱུད་
 ལས་དབང་འཛིན་དང་གྲགས་ཅན་མི་སྣར་འབྲེལ་འབྲིས་བྱེད་
 བ། གལ་ཏེ་ཁྱེད་རང་གིས་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་གནང་མཁན་
 ལ་ཐད་ཀར་བསམ་ཚུལ་བཤད་མི་ལུས་ན། ཁ་གསལ་གྱི་འཕྲིན་
 སྐྱུར་བསྐྱར་ཚོགས་སྡེ། དཔེར་ན། ར་ཚོས་ཁ་བར་སྐྱུར་ལམ་ལས་
 གཞུང་གིས་ས་གནས་འཛོལ་བསྐྱེད་སྐྱོད་ཁང་གི་སྐོ་བརྒྱབ་བར་
 དགག་བ་ཡོད། ཅེས་བ་ལྟ་བུའོ།།
- བརྒྱུད་ལམ་བཞོལ་སྒྲིང་ཅེས་བརྒྱུད་འཕྲིན་དང་ཚོགས་བར། ལྷུང་
 འཕྲིན་སོགས་བརྒྱུད་ལས་སོ་སོའི་བསམ་ཚུལ་བཏོན་བ་ཡིན་
 བ། ཁྱེད་རང་གི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་འགྲོ་བུལ། མི་སྐྱེད་སྲུ་
 ཡིན་ཡང་ནམ་རྒྱུན་གསར་འགོད་བར་འབྲེལ་གཏུག་བྱས་པ་

ཡིན་ན། གསར་འགོད་པས་གནས་ཚུལ་འཚོལ་བསྟུ་གནང་གི་དུ།

- གྲིམས་སྒོལ་བཀོལ་སྒྲོད་ཅེ་གྲིམས་ཁང་ལ་གནད་དོན་ལྷུ་གུ་ག་གིས་དཔེར་ན། འགྲོ་བ་མིའི་སྡོམ་ཐང་དོན་རྒྱུ་ལ་བཏང་ཚུལ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་དགོས་སྐོར་དང་། གོང་ལྷུས་ལྷུ་གུ་གི་ཐབས་ལམ་ཁག་ལ་གྲུབ་འབྲས་མ་སྟོན་པ་དང་། ཏུས་ལུན་རིང་པོར་ཚད་སྐྱོང་དེ་སྐྱོང་སྐོར་མ་གྲུས་པར་འདུམ་སྒྲིག་དགོས་ཚེ། གྲིམས་སྒོལ་གསུམ་ཞིབ་བཤེར་གྱི་དགོས་ཤིང་། ག་ཏུས་ཡིན་ནའང་ལྷུ་གུ་གི་ཐབས་ལམ་མཐའ་མ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

ཡོད་མིའི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞི་དང་མི་མང་མཉམ་
 རྒྱགས་གནང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་འཇུགས་ཀྱི་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་གིས་
 བསམ་མཁུ་མཉམ་ལྷུགས་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་གོ་སྐབས་སྒྲིག་སྒྲོལ་གྱི་ཡོད།

འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགའ་

འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགའ་གི་འགན་ཁུར་གཙོ་བོ་ཉེན་རེ་བཞིན་
 བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ལ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་རྒྱ་དེ་རེད། འཛིན་སྐྱོང་
 བཀའ་འགའ་ནི་སྲིད་སྐྱོང་དང་བཀའ་འགའ་ལྟན་ཚོགས་ཀྱིས་གྲུབ་ཡོད།
 འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགའ་གི་ལས་འགན་ཁག་ཅིག་ནི།

- བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་ཁུར་ཡང་དག་ཁག་
 ལག་བསྟར་བྱ་རྒྱ།
- གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་རྣམས་དཀའ་ཉེན་ལས་སྐྱོབ་ཐབས།
- བཅོམ་བྱུང་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བྱང་བདེན་དང་། འབྲེལ་མཉམ་
 དབལ་འབྲེལ་ཐོན་སྐྱེད་སྤྱི་སྤྱོད་ཡོང་བའི་འགོ་ལུགས་བཅས་ཀྱི་
 སྤྱི་ཚོགས་བདེ་དོན་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཡང་དག་སྐྱོང་དགོས་པ།
- གཞིན་སྐྱེས་རྣམས་ལ་ཤེས་ཡོན་དང་། གནང་བའི་རིག་གཞུང་
 བཟང་བའི་གོམས་གཤེས་འཇགས་རྒྱར་གོ་སྐབས་ཚོད་ལྡན་

སྐྱོད་ཐབས།

- བོད་མི་རྣམས་ལུས་སེམས་བདེ་ཐང་དུ་འཆར་ཡོངས་ཡོང་བའི་
འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་སྦྲུབ་ཐབས།
- བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་གཏན་འབེབས་གནང་
བའི་ཁྲིམས་སྤྱི་གཤམ་ལག་བརྟུང་བྱ་རྒྱ།
- དབུས་སའི་འཛིན་སྐྱོང་ཁྲུབ་ཁོངས་དང་བཅས་པ་ཁག་ལ་བཀོད་
ཁྲུབ་ལམ་སྟོན། གཞུང་གི་ལས་རིམ་འཆར་འགོད་དང་རྟོག་ཞིབ།
དག་སྤྱི་གཤམ་གནང་རྒྱ་སོགས་ཡིན་པ་རེད།

འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་པག་གི་སྐྱོམ་གཞི་དང་མང་ཚོགས་མཉམ་ཞུགས།

མང་ཚོགས་ནས་མཉམ་ཞུགས་བྱ་བར་བྱིད་གྱིས་འཛིན་
སྐྱོང་བཀའ་པག་གི་སྐྱོམ་གཞི་ལེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མིང་
སྐྱོང་དང་ཁོང་གི་སྤྱུག་རོགས་བཀའ་འཁྲོན་ལྷན་རྒྱས་ལ་འཛིན་སྐྱོང་

བཀའ་ཤག་ཅེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད། སྲིད་སྲོད་ནི་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་གིས་
 ཐད་ཀར་འོས་འདེམ་གནང་བ་དང་། བཀའ་ལློན་རྣམས་ལ་སྲིད་སྲོད་
 གིས་མིང་འདོན་བརྒྱད་ནས་ལྷོ་སྐོག་ལ་འཕྲུལ་མིས་འོས་བསྐྱེའི་
 ལམ་ནས་བདམས་ཅེས་སྲིད་སྲོད་ནས་བསྐོ་གཞག་གནང་གི་ཡོད།
 སྲིད་སྲོད་དང་བཀའ་ལློན་རྣམས་ལ་བཅའ་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་
 གཞིར་བརྩུང་བའི་ཐོག་ནས་བཅའ་བྱོལ་བོད་མིར་དབུ་འབྲིད་གནང་
 གི་ཡོད། འཛིན་སྲོད་བཀའ་ཤག་ནས་སྲིད་སྲོད་ལྷོ་སྐོག་ལྷོ་སྐོག་གིས་
 གཏུན་འབེབས་གནང་བའི་བཅའ་ཁྲིམས་དང་སྲིད་བྱུས་ཁག་ལག་
 བསྟར་གནང་མཁན་གཙོ་བོ། ཀུན་ལྷོ་སྲོད་། ལཱ་ལྷོ་སྲོད་རྣམས་
 ལ། ཀུན་ལྷོ་སྲོད་འཛིན་དང་བྱུང་ཆེ་རྣམས་ལ། དེ་བཞིན་ཐེག་མ་གོང་མ་
 གོང་མས་འོག་མ་འོག་མར་འཛིན་སྲོད་སྐྱེད་སྲིད་ཀྱི་ཡོད།

བོད་མི་མང་སྲིད་འཕུལ་སྐྱེད་ཆོག་ལ།

བོད་མིའི་སྲིད་འཕུལ་སྐྱེད་ཆོག་ལ། སྲིད་སྲོད་ལྷོ་སྐོག་ལྷོ་སྐོག་གི་ལས་
 འགན་ཁག་གཤམ་གསལ།

- བྱི་ལག་དབང་ཡོངས་རྒྱུ་ལྷན་སྐྱེས་ལྷན་ཚོགས་ལ་ཡོད།
- དེ་བཞིན་དུ་བོད་མིའི་ཅོན་མཉམ་གྱི་ཆེད་དུ་སྲིད་བྱུངས་གཏན་འབེབས་གནང་རྒྱུའི་འགན་དབང་ཡང་སྲི་འཇུག་ལྷན་ཚོགས་ལ་ཡོད།
- མོད་མིའི་སློབ་འཇུག་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགུ་གི་ལས་དོན་གནང་ཚུགས་ལ་ལྷ་ཉེན་སྲུང་འཛིན་བྱ་བའི་འགན་དབང་སོགས་ཡོད།

གོས་ཚོགས་ནི་བཅོད་བྱོལ་བོད་མིའི་སྲི་འཇུག་གྲངས་༤༥ ཡིས་གྲུབ་ཡོད། དེའི་གས་སུ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནས་དབུས་གཙང་དང་མདོ་བསྟོན་སྐད་བཅས་ཚོལ་ཁ་རེ་ནས་སྲི་འཇུག་༡༠ རེ་དང་། ཚོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་རྒྱུད་བོན་བཅས་ནས་སྲི་འཇུག་༩ རེ་བཅས་ ༤༠ དང་། ཡུ་རོབ་དང་བྱང་ཨ་རི་ནས་འཇུག་མི་༩ རེ། རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་སྲུང་བའི་ཨེ་ཤ་ལ་དང་ཨོ་སེ་གེ་ལེ་ཤི་ཡའི་

ལྷུ་ལྷུ་སྤྱི་འཇུག་ཉེ་བཅས་ཡིན་པ་རེད། རོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་
 ལྷུ་ལྷུ་ཚོགས་ནི་ཕྱོད་ཚོགས་གོང་འོག་མེད་པའི་ལྷུ་ལྷུ་ཚོགས་རྒྱུ་བ་
 ཞིག་ཡིན། དེ་ལ་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞོན་གཉིས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་
 གནང་གི་ཡོད། སྤྱི་འཇུག་ཕྱོད་ཚོགས་ནི་ལོ་གཅིག་ལ་ཚོགས་དུས་
 གཉིས་ཉེ་ཆེ་དུག་གི་མཚམས་སུ་ཚོགས་ཐེངས་རེ་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་
 ལ། དེ་ཡང་ཕྱོད་ཅིས་ཕྱོད་ཚོགས་ཕྱི་ཆེ་ ༣ དང་། ལས་བརྒྱུ་མས་
 ཕྱོད་ཚོགས་ཕྱི་ཆེ་ ༤ བང་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་མང་བ་
 ཚོགས་དགོས་ཆགས་ཆེ་དགག་བྱ་གང་ཡང་མེད་པ་རེད།

ཕྱོད་ཚོགས་མ་འཚོགས་པའི་སྐབས་སུ། སྤྱི་འཇུག་རྒྱུན་
 ལས་ཚོགས་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། རྒྱུན་ལས་ཚོགས་རྒྱུ་བང་དུ་
 ཚོལ་ཁ་རེ་ནས་འཇུག་མི་གཉིས་རེ་དང་ཚོས་བརྒྱུད་ཁག་ནས་འཇུག་
 མི་རེ་བཅས་རྒྱུན་ལས་ ༡༡ ཡོད་པ་དང་། དེའི་གསུ་སུ་ཚོགས་གཙོ་
 ཚོགས་གཞོན་གཉིས་ཀྱང་ཚུད་ཡོད། རྒྱུན་ལས་ཚོགས་རྒྱུ་བ་དེ་ཡང་
 ཆལ་སྤྱི་དང་འཛིན་སྐྱོང་། རྒྱུན་འབྲེལ་སྡེ་ཚོན་བཅས་སྡེ་ཚོན་གསུམ་

དུ་ཆ་བགོས་བྱས་ཡོད། རྒྱན་ལས་རྣམ་པས་ལས་ཁུངས་སུ་ཉིན་རེའི་
 ལས་ཡུན་མིལ་བོར་ཕྱག་ལས་གནང་གི་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་
 བོད་ནང་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྟངས་ལ་དབྱུང་ཞིབ་དང་ལོ་འཁོར་ལས་
 བསྐྱེམས་ལ་རྟོག་ཞིབ། རྒྱབས་སོ་སོའི་རྗེས་ཞིབ་སྟོན་གྱི་ལ་མང་
 ཚོགས་རྗེས་ཁྲའི་ཚོགས་ཚུང་ནས་རྟོག་ཞིབ་གནང་བའི་སྟོན་གྱི་
 བཀའ་འགན་ལ་མཉུག་སྦྱོར་རྒྱུ་ཡིན་པ་རྟོག་ཞིབ། བར་བཀའ་
 རྒྱུ་རྗེས་བཀའ་འཁོལ་སོགས་གྲོས་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་འཆར་
 འཕར་གྱི་ལས་དོན་ཁག་སྐྱབ་གྱི་ཡོད། བྱེད་གྱིས་སྤྱི་འཐུས་སྟོན་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ཚོགས་གཞིན་དང་རྒྱན་ལས་ཀྱི་སྡེ་ཚོན་ཁག་
 ཚམ་མ་ཡིན་པར། འབྲེལ་ཡོད་སྤྱི་འཐུས་སོ་སོར་ཡང་ཞུ་ཡིག་འབྲུལ་
 ཚོག་གི་རེད།

མང་གཙོ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་།

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ནི་མང་གཙོ་དང་གྲིམས་ཀྱི་དབང་
 རྒྱུར་ལོག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་རྗེས་ལྷན་བྱུ་ཡིན། འདས་པའི་

མོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་ཡིང་མང་གཙོ་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་གཉིས་དབང་
 གྱི་འབྲེལ་བར་ཞིབ་འཇུག་གཉིད་ཐབ་གནང་ཡོད་པ་རེད། མང་གཙོ་
 བྱི་ཆབ་སྲིད་གྱི་དབང་ཆ་ཡོངས་སུ་སྲོད་པའི་འགྲོ་ལུགས་གཅིག་ལྟ་
 ཅས་མ་ཡིན་པར་ད་དུང་འགྲོ་བ་མིའི་ཆེ་མཐོང་ལ་སྲུང་སྲོལ་དང་ཡར་
 རྒྱས་གཏོང་བའམ་གྱིས་མཚོན་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་ཁག་དང་
 འབྲེལ་བ་དམ་ཐབ་ཡོད། མང་གཙོ་ཡོངས་སུ་སྲོད་སྐབས། མང་གཙོའི་
 ལྷ་གྲུབ་གྱི་སྣང་ལོ་ཁག་ཞི་ཡོངས་ཁྲབ་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་། དུལ་
 ལུང་སོ་སོའི་གནས་བབ་ལ་གཞིགས་པའི་མང་གཙོ་ཡོངས་སུ་སྲོད་
 ལྷངས་མ་འདྲ་བ་མང་ལོ་ཡོད། མང་གཙོའི་སྣང་ལོའི་ལྷ་གྲུབ་ནང་དུ་
 ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྐྱབས་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་དང་། སྤྱི་ཚོགས་
 དང་ཆབ་སྲིད་ཚོལ་ཐང་ཐད་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚེངས་གཞིར་བརྒྱད་ཡོད།
 ཡོངས་ཁྲབ་གསལ་བསྐྱབས་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཚེངས་གཉིས་གྱི་ནང་དུ་མང་གཙོའི་ལས་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་
 བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་ཁག་ལ་སྲུང་སྲོལ་དང་ཡར་རྒྱས་གཏོང་དགོས་པ་
 དང་། མང་གཙོ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚེངས་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་

ཁག་གཞིར་བཟུང་ནས་ཚུགས་དགོས་པ་དང་། དེའི་ནང་དུ་སྐྱེ་བམྟོན་
 རང་དབང་དང་འདྲུ་འཛོམས་རང་དབང་། ཞི་བའི་འདྲུ་ཚོགས་ཀྱི་རང་
 དབང་དང་ཚོབ་ཐང་། དེ་བཞིན་དུ་ཆབ་སྲིད་དང་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་
 ཀྱི་ལས་རིམ་ནང་དུ་ཞུགས་པ། རང་བདེན་དང་ཡང་དག་པའི་ཁྲིམས་
 བཤེར། འགྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་ཐང་ལ་རྟོག་རྟོལ་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་
 ལ་འཇུག་པའི་ཚོབ་ཐང་སོགས་ཚུད་ཡོད། དེར་མ་ཟད། མང་གཙོའི་
 གཞུང་དེ་ཡང་སྲ་བརྟན་རང་བཞིན་དང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ། ལས་
 དོན་ཆེ་ཆུང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཅུང་། གཞུང་གིས་དེ་དོན་མི་མང་ལ་
 གསལ་བཤད་གྱི་འགན་འཁུར་བ། མི་མང་གི་མངོན་འདོད་གཞིར་
 བཟུང་ནས་ལས་དོན་ཐག་གཅོད་པ་དང་། ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་སྐྱུར་འོག་
 ཏུ་ཡོད་པའི་མང་གཙོའི་གཞུང་དེས་ངེས་པར་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོབ་
 ཐང་ཁག་ལ་བརྩི་བཀུར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

མི་མང་གི་འོས་འདེམ་བརྒྱུད་དེ་ཚུགས་པའི་གྲོས་ཚོགས་
 དེས་མི་མང་གི་ཆེད་དུ་མི་མང་གིས་བཏུགས་པའི་གཞུང་དེར་མང་

གཙོ་ཟེང་བ་དང་། གྲོས་ཚོགས་ནི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཁོད་ཀྱི་
 སྤྱི་ག་འདུགས་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན། ཅུས་སྟོབས་ལྡན་པའི་གྲོས་ཚོགས་
 དེས་བཅའ་ཁྲིམས་གཏན་འབེབས་དང་འཛིན་སྲོང་བཀའ་འགའ་གི་
 སྤྱི་བུས་དང་ལག་བསྟར་གནང་སྟོགས་ལ་ལྟ་ཞིབ། དེ་བཞིན་འགྲོ་
 བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་ལ་སྤྱང་སྟོབ་དང་། ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་
 ཐད་ལའང་ཕྱག་ལས་གནང་དགོས་པར་མ་ཟད། ད་དུང་རྒྱལ་ཁབ་དེ་
 ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་སྐུར་རམ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོམ་གཞིའི་ནང་བཟུང་པོར་འགྲོ་
 སྤྱི་བ་བཟོ་དགོས། ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་སྐུར་ནི་མང་གཙོ་དང་འགྲོ་བ་
 མིའི་ཚོལ་ཐང་ལ་སྤྱང་སྟོབ་ཡོང་ཐབས་ཀྱི་མང་དོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞིང་།
 རྒྱ་མཚན་དེའི་དབང་གིས། གྲོས་ཚོགས་ནི་འགྲོ་བ་མིའི་ཚོལ་ཐང་
 དང་མང་གཙོའི་གནད་འགག་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་པ་རེད། །།

འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གཞིར་བཟུང་ནས་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཚུགས་ཤིང་མང་
 གཙོའི་ལམ་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་སྤྱང་སྐྱོབ་གནང་གི་
 ཡོད།

གཞུང་ནི་མི་མང་གི་ཆེད་དུ་མི་མང་གིས་བཟུགས་ཤིང་མི་མང་ནི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་
 བདག་སོ་འཇུག་མེད་དང་། དབང་ཆ་མཐོ་ཤོས་མི་མང་ལ་ཡོད།

གནས་ཚུལ་རྒྱས་པར་འདི་ག་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་དྲ་ཚིགས་ལ་གཟེགས་པར་ལྷོ། www.tchrd.org/tib/